Tilsynserklæring for skoleåret 2025/2026 for Kolding Friskole:

1. Skolens navn og skolekode

Skolekode: 621024	Skolens navn: Kolding Friskole

1.1 Navn på den eller de tilsynsførende

Marieke Brinck

2. Angivelse af datoer for tilsynsbesøg samt i hvilke klasser og fag, tilsynet har overværet undervisningen, på de enkelte datoer.

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

Dato	Klasse	Fag	Fagområde	Tilsynsførende
25-11-2025	8. klasse	Tysk	Humanistiske fag	Marieke Brinck
25-11-2025	7. klasse	Dansk	Humanistiske fag	Marieke Brinck
25-11-2025	5. klasse	Engelsk	Humanistiske fag	Marieke Brinck
25-11-2025	6. klasse	Dansk	Humanistiske fag	Marieke Brinck
25-11-2025	9. klasse	Matematik	Naturfag	Marieke Brinck
25-11-2025	2. klasse	Matematik	Naturfag	Marieke Brinck
25-11-2025	Alle klasser	Morgensamling	Humanistiske fag	Marieke Brinck
10-03-2026	1. klasse	Musik	Praktiske/musiske fag	Marieke Brinck
10-03-2026	2. klasse	Musik	Praktiske/musiske fag	Marieke Brinck
10-03-2026	5. klasse	Natur/Teknik	Naturfag	Marieke Brinck
10-03-2026	8. klasse	Kulturfag	Humanistiske fag	Marieke Brinck
10-03-2026	Alle klasser	Morgensamling	Humanistiske fag	Marieke Brinck

2.1 Beskrivelse af tilsynsbesøg

I dette skoleår har jeg besøgt Kolding Friskole to gange. Jeg har observeret undervisning, snakket med friskolens lærere, vurderet undervisningsmateriale og snakket med skolens ledere. Jeg har desuden deltaget i friskolens morgensamlinger.

Skolen afholder morgensamling for alle elever stort næsten hver morgen, hele skoleåret. Her er et par kig ind i to morgensamlinger, som fint illustrerer, hvordan skolens fælles morgensamling rummer et oplysende element:

En stille morgen i slutningen af november, hvor temaet var jul i Norden, skulle vi denne morgen lære om norske juletraditioner. Efter en fællessang hørte vi om Julebukking, en gammel norsk tradition, hvor de voksne klædte sig ud og gik rundt mellem husene. Vi så et videoklip med en ung mand, der fortalte om de særlige norske juletraditioner. Eleverne var optaget af billeder, fortælling og der var ro i lokalet. Til morgensamlingen blev der afslutningsvist annonceret for dagens legepatrulje, hvor ældre elever sætter aktiviteter i gang for de lidt yngre elever.

En morgen i marts startede vi med at synge "Det haver så nyligen regnet", som optakt til en fortælling om folkeafstemningen efter 1. verdenskrig, hvor Sønderjylland blev genforenet – og igen blev en del af Danmark. Vi så også et klip fra 1920, hvor Kong Christian den 10. på sin hvide hest krydsede den tidligere dansk-tyske grænse nær Christiansfeld. Efter meddelelser blev der med sang og band sunget fødselsdagssang for dagens fødselar.

3. Foregår undervisningen udelukkende på dansk i alle fag, sprogfag undtaget?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler m.v. § 2, stk. 3 er undervisningssproget i en fri grundskole dansk, dog er undervisningssproget i de tyske mindretalsskoler tysk. § 6 a Skolens lærere skal beherske dansk i skrift og tale, dette gælder dog ikke lærerne ved de tyske mindretalsskoler eller ved skoler, der har fået godkendt et andet undervisningssprog end dansk.

3.1 Uddybning

4. Står undervisningen inden for det humanistiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de

fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

4.1 Uddybning

Indenfor det humanistiske fagområde har jeg i dette skoleår observeret undervisning i tysk, dansk, engelsk og kulturfag. Herunder følger en kort beskrivelse af det observerede.

I en tysktime i udskolingen var opgaven, at de skulle pynte klassen med julepynt. Eleverne havde på demokratisk vis valgt, hvad de skulle lave, og de fordelte sig efterfølgende på de forskellige opgaver. Hele klassen arbejdede i fællesskab med at gøre klasselokalet hyggeligt.

Jeg brugte timen til at snakke lidt med de unge mennesker og læreren. Én elev fortalte, at han syntes, at det var ok at gå i 8. klasse. At han især var glad for idræt og matematik. At det var godt, når lærerne brugte humor og var fagligt dygtige.

Læreren fortalte blandt andet, at hun havde brugt de første måneder af skoleåret på at lære eleverne bedre at kende, og at det virkede godt, for nu kendte hun deres faglige niveau og hvad der skulle til for at motivere dem. Det virkede som om der var en god kontakt mellem læreren og de unge mennesker.

I en dansktime i udskolingen arbejdede de i grupper med temaet: Hvis der var krig og vi skulle på flugt. Eleverne var i gang med at forberede det sidste på deres PP, som de skulle bruge, når de skulle fremlægge deres overvejelser for hinanden. Eleverne var gode til gruppearbejdet, og de var optaget af emnet og arbejdet. De virkede trygge ved de to voksne, som var lyttende og hjælpsomme, når eleverne stillede dem spørgsmål.

Efter lidt tid gik første gruppe i gang med at fremlægge deres overvejelser, hvor de på fin vis forklarede og begrundede deres valg. Elevernes begrundelser blev af de to voksne anerkendt eller udfordret med en nysgerrig tilgang til elevernes valg. De fleste elever var trygge ved at stå foran klassen og fortælle. Få elever var lidt usikre, men de blev støttet og bakket op af de voksne.

I en engelsktime på mellemtrinnet var de i gang med at arbejde med Troldmanden fra Oz. I denne lektion skulle de færdiggøre en tidslinje, som skulle illustrere de vigtigste hændelser i fortællingen. Eleverne kunne enten arbejde i grupper eller individuelt med den stillede opgave. De elever, der blev færdige med tidslinjen, kunne enten vælge mellem at lave en PP om forfatteren til Troldmanden fra Oz eller færdiggøre en lektie til dansk, en PP om Emma Gad. Der var stor forskel på elevernes fokus på opgaven. Læreren gik rundt og hjalp.

I en dansktime på mellemtrinnet var de sammen ved at forberede det sidste til skolens julecafé. De skulle beslutte, hvilke præmier, der skulle købes. Eleverne kom med forslag, og læreren hjalp med at nå frem til en fælles beslutning. Nogle elever blev sendt afsted for at handle.

Derefter startede dagens skrivekvarter, som var en aktivitet de ofte brugte i dansk. I dag var opgaven, at de skulle skrive en invitation til en fest eller fødselsdag. Først kom eleverne med input til, hvad der kunne være vigtigt at huske i en invitation. Alle gik i gang med opgaven, og der var arbejdsro. Læreren gik stille rundt og støttede de få, der havde svært ved at komme i gang. Nogle nåede at færdiggøre invitationen, andre fik startet.

I en kulturfagstime i udskolingen skulle eleverne arbejde med temaet Propaganda. De startede med at snakke om indhold og pointer fra den foregående time, hvor de havde analyseret plakater fra 1. verdenskrig til rekruttering af mænd til militæret. I denne lektion skulle eleverne udarbejde deres eget propaganda-opslag med det budskab at få flere unge i militæret i dag.

Denne kreative opgave fangede elevernes interesse, og de fleste kom hurtigt i gang med at snakke om og vælge både billeder og tekst, der kunne lokke flere unge ind i militæret.

De to lærere gik rundt og snakkede med eleverne og interesserede sig for deres valg og begrundelser.

Læreren fortalte mig, at disse tværfaglige emner i Kulturfaget fungerede godt i denne klasse. Eleverne var motiverede og arbejdede godt, når det var noget, der kunne kobles med noget aktuelt og virkelighedsnært.

5. Står undervisningen inden for det naturfaglige fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

5.1 Uddybning

I dette skoleår har jeg indenfor det naturfaglige fagområde observeret undervisning i matematik og natur/teknik. Herunder følger en kort beskrivelse af det observerede.

I en matematiktime i indskolingen var der vikar. Eleverne arbejdede med 10-ere og 1-ere på en side i matematikbogen. Det viste sig, at det var ret svært for en del elever. Der var mange, der havde brug for en del hjælp. Flere elever nåede ikke dagens side. Vikaren kæmpede bravt for at nå rundt og hjælpe eleverne. Der var ind i mellem en del uro i lokalet.

I en matematiktime hos de ældste elever var emnet Geometri. Eleverne skulle starte med at lave en konkret opgave med spaghetti for at få en bedre og mere visuel forståelse af trekanter. Hver elev fik udleveret nogle spaghettier. Hver spaghetti skulle de dele i tre stykker, gerne af forskellig størrelse. Opgaven gik derefter ud på at lave forskellige slags trekanter og blive klogere på, hvad der har betydning for, om der kan dannes en trekant? Hvad skal der til for at lave en trekant, der er så stor som mulig? Eleverne var meget optaget af opgaven og fik en vigtig erfaring, som de kunne bruge i forståelsen af trekanter. Eleverne var gode til at bruge de forskellige matematikfaglige begreber i de opsamlende samtaler.

Efter øvelsen skulle eleverne arbejde i makkerpar med at besvare de stillede geometriopgaver. De arbejdede koncentreret, selvom det var dagens sidste lektion.

I en natur/teknik time på mellemtrinnet kom jeg ind midt i en lektion, hvor eleverne sad i makkerpar og forsøgte at løse en opgave omhandlende Levesteder og tilpasning. Læreren gik rundt og hjalp de elever, der havde sværest ved at koncentrere sig. Det virkede svært for eleverne at holde fokus på opgaven. Nogle elever syntes, at det var svært at huske, hvad de havde læst i begyndelsen af timen. Èn elev sagde: Vi kan kun, når vores lærer hjælper os. Få grupper arbejdede fint med opgaven.

Læreren rundede af og sagde, at dette måske havde været en lidt for svær opgave og anerkendte deres indsats. Kontakten mellem lærer og elever var positiv.

I den efterfølgende samtale med læreren kom læreren ind på udfordringen med at håndtere både de faglige forskelle og elevernes meget forskellige evne til at koncentrere sig.

6. Står undervisningen inden for det praktisk-musiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

6.1 Uddybning

I dette skoleår har jeg indenfor det praltisk-musiske fagområde observeret undervisning i musik og P-fag (billedkunst). Herunder følger en kort beskrivelse af det observerede.

I en musiktime med 1. og 2. klasse startede eleverne kort i hver deres klasse, inden de efterfølgende mødtes i morgensangslokalet til den første indledende rytme- og koncentrationstræning med forskellige former for klap. De to lærere viste fra start, at de holdt af og at de ville noget med eleverne, men det var ikke en let opgave. I de to klasser var der mange elever, som havde travlt med hinanden. Det lykkedes dog lærerne med glimt i øjet, tydelighed og tålmodighed at få alle eleverne med. De sang først Skyklapper, som var én af de sange, der skulle synges til arrangementet Musik i skoven. Bagefter skulle de lære en ny sang af Andreas Odbjerg, som de først skulle lytte grundigt til, og derefter sang med på. Det blev en god musiktime, og det lykkedes at skabe en rar stemning, selvom der var mange af børn samlet.

I en P-fagstime i billedkunst på mellemtrinnet skulle eleverne egentlig have glaseret deres lerfisk, men det viste sig, at der ikke var nok glasur tilbage. Læreren valgte derfor, at de i stedet skulle arbejde med tryk. Eleverne skulle skære en form ud i pap, sætte en klods bagpå og derefter bruge deres papform som stempel. På formen skulle de ”male” limpistol.

For nogle elever blev opgaven meget ukonkret, og der var en del uro og spørgsmål til, hvad de skulle. Halvvejs inde i timen og med hjælp fra de to voksne var alle elever kommet i gang med opgaven.

Nogle elever fik lov til at færdiggøre andre tidligere projekter, som de ikke havde fået afsluttet.

7. Står elevernes standpunkt i dansk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

7.1 Uddybning

8. Står elevernes standpunkt i matematik mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

8.1 Uddybning

9. Står elevernes standpunkt i engelsk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

9.1 Uddybning

10. Fører skolen til prøve i historie?

Ja

10.3 Uddybning

11. Står skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen

Ja

11.1 Uddybning

Kolding Friskole har selv udarbejdet undervisningsplaner i de enkelte fag. Disse findes på skolens hjemmeside.

Som på alle andre skoler er der også her på Kolding Friskole stor forskel på elevernes faglige niveau. Skolens leder fortæller, hvordan de løbende arbejder med at hjælpe elever, der har brug for en ekstra indsats i forhold til det faglige. Der er afsat en ekstra pulje timer, så det dermed er lettere at igangsætte både forebyggende eller akut indsats i de tilfælde, hvor det er nødvendigt. På Kolding Friskole er der to voksne tilstede i de fleste timer.

På baggrund af det observerede undervisning, analyse af undervisningsmaterialer, samtaler med lærere og ledere og et kig på prøvekaraktererne er det min vurdering, at Kolding Friskoles samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering står mål med undervisningen i folkeskolen.

12. Forbereder skolen efter sit formål og i hele sit virke eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre?

Ja

12.1 Uddybning

Igen i dette skoleår har jeg set mange tegn på, at friskolen i hele sit virke forbereder eleverne til at leve i et samfund med frihed og folkestyre.

Skolen har ifølge skolens ledere et godt samarbejde med blandt andet UU-vejledningen, Ungdomsskolen og PPR-psykologen samt kulturinstitutioner i byen.

I forbindelse med observation af undervisning har jeg oplevet flere situationer, hvor eleverne gennem åbne spørgsmål fra lærererne opfordres til stillingtagen og argumentation. Eleverne stiller gerne spørgsmål, og undervisningsmiljøet er generelt tillidsfuldt og trygt.

13. Udvikler og styrker skolen elevernes demokratiske dannelse?

Ja

13.1 Uddybning

I den observerede undervisning har jeg set flere eksempler på udviklingen af elevernes demokratiske dannelse. Der er fortsat stor forskel på graden af medbestemmelse og inddragelse. Dette er naturligt og er afhængigt af fag, indhold og klassetrin, men det kan med fordel fortsat indtænkes især hos de ældste elever, da de giver udtryk for, at det styrker deres motivation for deltagelse.

Kolding Friskole har en fælles årlig lejrskole. Alle skolens elever fra 0. til 9. klasse deltager i lejrskolen, og med en storsøskende-ordning bliver det muligt, at også 0. klasse kan deltage. Alle elever i 8. klasse får fra skoleårets start en elev fra 0. klasse, som de i den første halvdel af skoleåret skal lære godt at kende. Disse elever kan støtte og hjælpe de yngste elever, når de er på lejrskole.

Et andet eksempel på styrkelse af elevernes demokratiske dannelse er, at elevrådet er repræsenteret på mindst ét lærermøde i løbet af skoleåret.

14. Udvikler og styrker skolen elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder?

Ja

14.1 Uddybning

Kendskabet til friheds- og menneskerettigheder arbejdes der i følge skolens ledere og en samfundsfagslærer primært med i de ældste klasser i samfundsfag og dansk. Det inddrages desuden i andre relevante sammenhænge fx når der på mellemtrinnet arbejdes med FNs Verdensmål.

15. Benytter skolen kønsopdelte aktiviteter i undervisningen?

Nej

15.1 Uddybning

16. Arbejder skolen løbende med at sikre kønsligestilling på skolen?

Ja

16.1 Uddybning

17 Har skolens elever dannet elevråd eller varetager eleverne på anden demokratisk måde deres fælles interesser vedrørende skolen?

Ja

17.1 Uddybning

På mit ene tilsynsbesøg var så heldig at kunne observere lidt af et elevrådsmøde. På Kolding Friskole er elevrådet for elevrepræsentanter fra 5. -9. klasse. Da jeg kom ind i lokalet, kom de fem elever med forslag til, hvordan de kunne holde styr på klassernes bolde. Alle elever kom med forslag. Læreren var ordstyrer og referent.

Næste punkt på dagsordenen var at læse de indkomne forslag. Elevrådet har en postkasse, hvor skolens elever løbende kan komme med ønsker. Denne dag var ét af ønskerne, at de skulle have et nyt elevklaver, fordi det gamle var gået i stykker. Repræsentanterne kom med forslag til, hvordan det kunne løses, og de endte med at beslutte, at de ville anbefale ledelsen, at klaveret blev repareret og stemt hver sommer. Elevrådet blev desuden enige om, at de ville fortælle alle elever til en morgensamling, at de alle havde et fælles ansvar for at passe på klaveret, så det ikke gik i stykker i løbet af skoleåret.

19 Har skolen en praksis, der understøtter, at de ansatte efterlever deres skærpede underretningspligt, fx ved at have beskrevne procedurer?

Ja

19.1 Uddybning

20 Sikrer skolen, at de ansatte ved, at den skærpede underretningspligt er personlig?

Ja

20.1 Uddybning

21. Donationer

Har skolen i det foregående regnskabsår modtaget en eller flere donationer som tilsammen overstiger 20.000 kr. eksklusive moms fra samme donator?

Ja

21.1 Oplys navn og adresse og beløb i kr. eksklusive moms i forbindelse med donatorer, der har givet en eller flere donationer, der tilsammen overstiger 20.000 kr. eksklusive moms. Donationerne kan være givet som kontantbeløb, varer, tjenesteydelser mv.

Navn	Adresse	Beløb i kroner
Foreningen til støtte af Grundtvig-Koldske Friskoler m.m. i Region Syddanmarknk	Bramdrupskovvej 25, 6000 Kolding	116213,00

21.2 Angiv den samlede størrelse af alle donationer i kr. eksklusive moms.

116213,00 kr.

22. Tilsynets sammenfatning

Igen i år er det min vurdering, at Kolding Friskole leverer et undervisningstilbud, der til fulde opfylder, hvad der kan forventes. Det er en friskole, der forbereder eleverne til at leve i et samfund med frihed og folkestyre. Der arbejdes desuden med udvikling af elevernes demokratiske dannelse blandt andet gennem en oprigtig interesse for at lytte til eleverne, inddrage og give medbestemmelse.

Det bliver spændende at komme tilbage til Kolding Friskole i det kommende skoleår og følge friskolens nye leders arbejde med at drive god skole.